

Door Weer en Wind

Dag van de Natuur

Culinaire
bessenwandeling

Thuiszwaluw

Lady Gaga

De zondvloed

de zondvloed **boeken**

nieuwe boeken & ramsj & tweedehands,
twee verdiepingen bibliomanie, koopjes,
bestsellers en geheimtips
boekenliefde in twintigduizend en enige titels
en verder: koffie, thee, frisdranken,
bier & wijn en een leeskast

sint alfonsusstraat 4, 8800 roeselare, t 051 62 02 64
ma: 10u tot 18u, di: 9u tot 18u,
wo en do: 10u tot 18u, vr en za: 10u tot 19u

inschrijven op de nieuwsbrief kan via WWW.dezondvloed.be

bvba **Demees**
verzekeringen

Wilgenstraat 128
8800 ROESELARE
tel./fax 051 20 27 78
CDV inschrijvingsnr. 16740

Wij plaatsen alle verzekeringen
bij alle eersterangsmaatschappijen

Jan Demees
Wilgenstraat 128
8800 Roeselare
tel./fax 051 20 27 78

Stefaan Demees
Eugeen Van Oyestraat 12
8800 Rumbeke
tel. 051 24 65 81

sercu

office & automation

de kantoorshop

voor bedrijf en privé

fax • kopie • print • computers
netwerken • internet • IT-service
tijdsregistratie • telefonie • meubilair
kasregisters • digitaal dicteren
toners & cartridges
papierwaren • schoolartikelen
eigen hersteldienst

VRIJE INGANG

BRUGSESTEENWEG 380
8800 ROESELARE

www.sercu.be

sercu

office & automation

www.sercu.be

fax - kopie - print
netwerken - computers
IT service
tijdsregistratie
telefonie - meubilair - kasregisters
papierwaren - digitaal dicteren
toners & cartridges
eigen hersteldienst

NIEUWBOUW en VERBOUWINGEN
VLOEREN – FAÏENCEN
WONINGEN WATER EN WINDDICHT
AFGEWERKTE WONINGEN

Algemene Bouwonderneming
Erik DEBAL B.V.B.A.

Verbrandhofstraat 130
8800 Roeselare
tel. 051 20 83 41
fax 051 21 14 59
erikdebalbvba@skynet.be

't Zot geweld

Ontelbare anekdotes, rake typering en een leven lang opgedane natuurkennis zullen we je voortaan niet meer horen vertellen. In volle lente, op maandag 7 juni overleed Jan Demees. Afscheid na zoveel jaren tussen ons doet pijn, maar met Hilda kan hij zeker terugblikken op een gelukkig, rijkgevoerd en lang leven. In dit nummer vind je een hommage aan een bruisende man die mee aan de wieg stond van ook zijn Mandelstreke.

De eeuwige cyclus van seizoenen, dood en nieuw leven blijft echter onverstoort verder malen. Onverstoort? Terwijl ik wegdroom bij het ordenen van wat inleidende ideeën voor dit herfstnummer, doet een harde tik op een raam me weer bijkomen. Voor het washokraam ligt een versuften jonge grote bonte specht verwoed met de oogleden te knippen, verder slap en roerloos. In een prachtig zwart-wit clownspak met rode accenten hou ik zijn kwetsbaar leventje in mijn handen. Na een hele poos wordt de ijle levensdraad voor hem weer strakker, en vliegt hij een kwartier later alweer een boom en het herwonnen leven in.

Na de kwakende zomerconcerten hoor ik alleen nog kwakkelende groene kikkers in de tuinvijver. Bedelgeroep trekt mijn aandacht: bij toezien ben ik verrast om na half augustus nog spotvogels met hun zeer late kroost op visite te hebben. Een felle windstoot schudt hevig aan de boomtakken en zorgt voor een pletsende pruimenregen, een blauwe overvloed die we niet op kunnen. Bessen van vlier, sporkehout en kornoelje liggen als krenten over het terras gestrooid. Van deze en zoveel andere genereuze herfsttafels kunnen horden treklustige zomergasten dankbaar gebruik maken. En dan ineens: weg al dat geweld. Tijd om te wennen aan

het bronskleurige over scharlaken tot goudgele bruiloftskleed van bomen en struiken. Een immer wisselend schilderij betoverd met verrassende heksenkringen als omgekeerde aureolen.

Wat in brutaal contrast niet wende deze zomer was het uitbreidende olietapijt in de Golf van Mexico. Het lijkt er hoe langer hoe meer op dat de natuur het gelag moet betalen voor onze dorst naar meer. Een gapend olielek en overconsumptie: we horen dat niet graag samen. Bij risicovolle en onzorgvuldige energiewinning lopen we meer kans dat iets fout gaat. Deze olieramp is ondertussen uitgegroeid tot de grootste ooit. Hoelang zal het duren voor die ecologische tijdbom door de natuur verteerd wordt? Elders werden we getroffen door natuurgeweld met bosbranden, modderstromen en zondvloed, wat onze kwetsbaarheid nog maar eens illustreerde. Redenen te over om onze eigen energie-honger, migratiepatroon, nieuwe en extremere sensaties en uitdagingen wat in te tomen. Kortom, voer om ons verbruiksprofiel af te stemmen aan wat de aarde kan hebben, eerder dan de unieke planeet versneld leeg te halen.

Daarom ook nodigen we jullie, samen met Velt, in dit najaar graag uit voor concrete en haalbare tips tijdens een info-avond met Zonnwindt. Voor meer gegevens: zie binnenin. Bladerend doorheen de najaarsactiviteiten merk je dat er in de buurt gelukkig nog 'geweldige' natuur te beleven valt: Heb je, in dit jaar van de biodiversiteit, nog meer redenen nodig om die te leren kennen en koesteren?

Piet Desmet

Activiteiten in de kijker

Palingbeek en Eeuwenhout op zondag 10 oktober

De Palingbeek is een waar mekka voor paddenstoelenvrienden. Enorm rijk, ook aan heel wat minder vaak voorkomende paddenstoelen.

Het Eeuwenhout, bij Dranouter werd vanaf 1991 voor een deel opnieuw bebost.

Het jonge loofbos is omzoomd met een struikengordel. Onlangs werd op de

vrije stukken een zaadboomgaard aangelegd. Tussen de lijsterbes, haagbeuk en

Spaanse aak liggen graanakkertjes waar bedreigde vogelsoorten – zoals geelgors en grauwe gors – kunnen overwinteren. Schapen en koeien grazen in de weilanden; de lager gelegen, nattere gronden worden niet bemest en tweemaal per jaar gehooid. Zo ontstaan er bloemrijke hooilanden met een grote biodiversiteit.

Voordracht "naïsoleren" door Zonnwindt op maandag 15 november

Meer info volgt op: www.natuurpunt.be/mandelstreke

Informatie over Zonnwindt op pagina 6.

Inhoud

't Zot geweld.....	pag. 3	Zomerwerkdag in de Kleiputten	pag. 11
Activiteiten in de kijker	pag. 3	Flora van de Boulonnais.....	pag. 11
Op 7 juni overleed Jan Demees.....	pag. 4	Activiteitenkalenders	pag. 12
Aankondigingen:		Werkgroepen:	
Natuurpuntkalender 2011	pag. 5	Huiszwaluw en boerenzwaluw.....	pag. 15
Culinire bessen- en notenwandeling.....	pag. 5	Wel en wee van een thuiszwaluw	pag. 16
'k Zag kwee... peren.....	pag. 5	Natuur in de buurt: Bosgebieden Staden.....	pag. 18
31ste Dag van de natuur	pag. 6	Close-up: De hazelaar	pag. 19
Opendeurdag domein Lippensgoed-Bulskampveld...pag. 7		JNM	pag. 20
Zonnwindt.....	pag. 8	Waterballet op de tonen van Lady Gaga.....	pag. 21
Voorbije activiteiten:		Waarnemingen.....	pag. 22
40 jaar Gulke Putten.....	pag. 9	Personalia.....	pag. 22
Putten uit het zomernieuws	pag. 10	Colofon	pag. 22

Op 7 juni overleed Jan Demees.

Hij was medestichter en oud-sekretaris van Wielewaal Mandelstreke. Ondanks zijn 83, bleef hij samen met zijn echtgenote Hilda tot dit jaar ook actief in Natuurpunt Mandelstreke. Niet alleen als pionier en boegbeeld van de onze afdeling, maar ook als actief lid van de schuttersgilde en een aquariumvereniging verdiende hij zijn sporen. Zijn groene vingers merkte je ook aan zijn tuin, die nog steeds een lust is om van te genieten. En dat was Jan zelf ook als onvergetelijke animator op de ontelbare avonden samen. Tijdens de afscheidsviering brachten we onderstaand eerbetoon met een uitiem dankjewel aan Jan, en veel steun aan Hilda en hun gezin.

Beste Jan, Hilda en familie

Het lijkt nog maar gisteren toen Hilda en jij er samen met Mandelstreke voor de zoveelste keer bij waren op Schouwen-Duiveland in Zeeland, voor jullie niet meer zo maar Zeeland. 't Was begin november: een felle zon en donkere regenluchten die elkaar in snel tempo afwisselden. Dit voel ik nu ook, met een lach en een traan die heel dicht bij elkaar liggen. Dat hebben we met je zo vaak, ook tijdens dat laatste herfstweekend, weten te smaken: je rake typering en sappige vertellingen die bij ons, die je nog steeds Wielewalers noemde, vaak tranen deed rollen van het lachen. Samen met een glas bier, je hartelijke lach en schalkse pretoogjes was het genieten tot in de late uurtjes. Zovele zalige momenten om te koesteren.

Maar 's morgens, toen wij pas naar de ontbijttafel afzakten, had je er al een hele wandeling opzitten. Als alerte vogelkenner verraste je oud en jong al bij de ochtendkoffie met meer dan één bijzondere waarneming. Ook hiermee dwong je respect af: een man van het laatste uur, maar ook een van het eerste.

In 1954 was je er immers ook al bij toen onze prille vereniging boven de doopvont gehouden werd. Het duurde niet lang tot je rechterhand en vriend voor het leven werd van Adhemar Lagrou. Je nauwgezetheid, klare taal en recht door zee gaan waren perfecte kwaliteiten als afdelingssecretaris. Dit werd de start van een hechte samenwerking en een bloeiende ornithologische, later natuurvereniging, waar jullie en veel andere gezinnen welkom waren.

De jongere generaties, ook ver buiten Roeselare, leerden je kennen met een reputatie ondertussen die je voorop liep als natuurkenner en animator. Akkoord, dit was al in je naam ingebakken, maar je kon er terecht fier op zijn.

Toen je vorige week tijdens je laatste lentewandeling met Peter langs de Collienvijverbeek gevoerd werd, ontdekte je zelfs nog een spechtnest in een knotwilg. Ontroerend hoe je scherpe blik de natuur niet losliet.

Jan, we voelen een grote leegte nu we jou moeten laten gaan. Tegelijk de warmte die blijft van een goede vriend en de kennis die we gedurende de lange tijd samen van je hebben meegekregen. Met heel veel dank, ook aan Hilda.

Piet

Pionier Jan De Mees

ROESELARE – Naar aanleiding van het lustrum van de Roeselaarse Wielewaal sloegen wij een praatje met Jan De Mees, die erbij was van in den beginne. Bovendien heeft hij twintig jaar lang, van 1958 tot 1978, als sekretaris, heel wat werk en energie in de vereniging gestopt. Nog steeds is hij een actief en entoesiast lid.

Omdat vader De Mees één der oprichters van de „Mandelstreke“ was, werden Jan en verloofde zowat lid „van moeten“, zoals hij dat zelf uitdrukt. De eerste uitstap, in 1954 naar het Zwin, moet evenwel een goede indruk hebben nagelaten, want zowel Jan als mevr. De Mees zijn nog altijd actief lid van de natuurvereniging. Daarenboven hebben beiden zich ondertussen met veel entoesiasme verdiept in de kennis van de natuur: de prachtige bloemen en planten in de tuin aan de Wilgenstraat tonen hoe mevr. De Mees haar kennis van de plantenwereld ook voor eigen voordeel en plezier kan aanwenden. In overeenstemming met zijn familienaam is Jan zelf meer thuis op een ander terrein: hij weet heel wat te vertellen over de vogels in binnen- en buitenland en herkent een eksemplaar vanop afstand, alleen al aan de vlucht of aan de zang.

Twintig jaar lang heeft Jan De Mees heel wat extra werk en energie aan zijn hobby besteed. Samen met Adhemar Lagrou – ook al 30 jaar lid en toen voorzitter – en als diens rechterhand en sekretaris, heeft hij de Roeselaarse Wielewaal verder helpen uitbouwen.

De andere vakantie

Onder hun begeleiding

vonden talloze dag- en week- en uitstappen naar alle mooie plekken van het land plaats; de Kalmthoutse heide, de Blanckaert, het Zwin, en vlakbij huis het Sterrebos, zijn vertrouwd terrein. Af en toe werden ook buitenlandse reizen georganiseerd. Ook toeristische trekpleisters werden als vakantiebestemming uitgezocht – evenwel niet om er de hele dag luilekker te liggen zonnen, wel om er de natuur te bewonderen. Spanje, bij voorbeeld, is niet alleen het land van de stieregevechten en de flamencodansen, maar ook bij uitstek het land van de prooivogels, zoals gieren en arenden. In Oostenrijk kan je meer dan skiën alleen. Je kan er ook de ooievaars bewonderen, die elk jaar opnieuw hetzelfde nest opzoeken en waarvoor de Oostenrijkers speciale roosters op hun schoorstenen aanbrengen, om het nestbouwen te vergemakkelijken. En niet zo ver van de Franse zuidkust kan je in de Camargue de roze flamingo's gaan bekijken. Maar vooral Turkije heeft een diepe indruk gemaakt op Jan De Mees, omdat er zoveel verschillende landstreken zijn (kust, bergen, open vlakke bossen), vind je er ook vele soorten vogels en het land is dan ook een waar paradijs voor vogelkenners.

Natuurschatten in de achtertuin

De h. en mevr. De Mees bewaren uitstekende herinneringen aan deze reizen.

Toch leggen zij er de nadruk op dat de „Mandelstreke“ ook heel wat meer bescheiden trips op het getouw zet en dat ook die best de moeite waard zijn. Elk jaar in de winter wordt een uitstap georganiseerd naar de ganzen van Damme. Deze grasetende vogels zakken elk jaar naar ons land af, wanneer de weiden in het noorden met sneeuw bedekt zijn. Meestal blijven ze hangen in Damme, waar ze door hun groot aantal en door hun vreemde eetgewoonte voor spektakel zorgen. Op het eerste gezicht minder ophefmakend, maar volgens het echtpaar De Mees niet minder boeiend, zijn de wandelingen in de Roeselaarse omgeving. In mei en juni is het niet onwaarschijnlijk dat je een groepje wandelaars in de avondschemering of in de vroege ochtend naar één op andere spoorwegberm of waterplas ziet trekken om er een zeldzame bloem of kikker te bekijken, of gewoon om te genieten van de op- of ondergaande zon.

Wie meent dat het gewone verenigingsleven hier geen plaats krijgt toebedeeld, heeft het verkeerd voor. De h. De Mees vertelt dat ook een pintje pakken (en veel plezier maken) wel eens op het programma staat; er moet toch ergens worden uitgerust na de wandeling.

Zeer positief vindt Jan De Mees dat zijn hobby heel boeiend is en dat hij er het hele jaar door veel tijd kan aan besteden; de natuur is immers in voortdurende verandering. Bovendien komt daar niet noodzakelijk veel geld aan te pas. Wie een verrekijker en laarzen heeft, komt niet alleen letterlijk al een heel eind ver. (vbr)

Hou in 2011 een stekje vrij voor een jaar natuur aan de muur

Je raadt het al, de Natuurpuntkalender 2011 ligt alweer op jullie te wachten. Vanaf begin september hebben we die ook in de afdeling ter beschikking. Voor € 8,50 wisselt hij van eigenaar, en word je er een jaar lang aan herinnerd dat je hiermee natuuraankopen in eigen regio ook mee helpt financieren. Dit jaar konden sprongen we met Mandelstreek bij voor belangrijke aankopen rond de Gulke Putten in Wingene – zie verder in dit nummer.

De nieuwe kalender schittert weer met maandelijks prachtige natuuroptnames in natuurgebieden ergens in Vlaanderen. Dus een hebbeding! Niet alleen thuis, maar ook op de werkplek, school of in plaats van een babe-kalender misstaat ie zeker niet.

Tijdens de najaarsactiviteiten houden we een voorraadje bij de hand: klamp ons dus maar aan! Of geef een seintje aan een van de bestuursleden, waar je de kalender(s) kan komen afhalen.

Speciale actie voor geïnteresseerde niet-leden! Wat denk je van een lidmaatschap 2011 met welkomspakket én Natuurpuntkalender samen voor € 30? Elk vertelle het voort!

natuurpunt 2011
natuur voor iedereen

Culinaire bessen- en notenwandeling in het Sterrebos

De herfst is een mooi seizoen om een boswandeling te maken. Het is het ideale seizoen om kennis te maken met meidoornbessen, lijsterbessen, vlierbessen, bramen, hazelnoten, kastanjes

Rita Gesquiere leidt jullie rond en vertelt over de plantlore (planten en folklore) en het medicinaal, cosmetisch en culinair gebruik van de planten, struiken en bomen. Ben je een echte lekkerbek?

Dan kan je volop genieten! Je wordt immers getrakteerd op enkele originele proevertjes. En wie weet ga je thuis aan de slag en maak je hazelnootkoekjes of meidoorngelei.

Afspraak : zaterdag 25 september om 14 u aan de parking in de Sterrebosdreef (langs de Rijksweg)

'k Zag kwee... peren Een beleef - en doemiddag voor het hele gezin met en over fruit van eigen bodem.

Wist u dat de stad een eigen stadsboomgaard heeft met meer dan 60 verschillende fruitbomen?

Bent u ook verzot op een krakende appel of een peer van eigen bodem?

Beleef dan samen met ons een fruitige zondag op 26 september.

We bieden workshops voor jong en oud, tips over het snoeien van fruitbomen, tal van informatie over fruitbomen, proevertjes, animatie en veel meer. Bovendien maakt u kans om tal van prijzen te winnen.

Heeft u in uw tuin een fruitboom staan waarvan u de naam niet kent? Breng dan een vrucht mee en onze specialisten zullen u vertellen welk fruitras het is.

Waar: stadsboomgaard hoek Bergstraat en Babiliestraat Rumbeke (aan fietsknooppunt 39)

Wanneer: Zondag 26 september tussen 14u en 17u

Meer info: Sociaal Huis welwel 051 26 21 80 of noordzuid@roeselare.be

31ste Dag van de Natuur op 20 en 21 november 2010

Zaterdag in de Kleiputten: beheerswerk

Goesting in een grondige portie streekeigen natuur? En mag het mag ook meer dan hap zijn? Gezond moe kunnen worden en er een goed gevoel aan overhouden? Een close encounter met natuur op eigen klei? Dit en nog veel meer ligt vanaf zaterdag 20 november te rapen in én rond De Kleiputten. We duimen bij deze plaatselijke 17de editie in het reservaat dat we zoals alle vorige jaren wel met natte voeten kunnen werken, maar het voor de rest aan de buitenkant blijven droog houden. Veel voorkennis is niet vereist, enthousiasme en gretige handen des te meer.

We bezorgen jullie vanaf 9 uur een waaier aan werkaanbiedingen: maaien, snoeien, palen heien, oever recht afgraven, wilgen knotten en vooral veel transport en opstapelen van takken en riet. Alle werkmateriaal hebben wij voor handen, inbegrepen werkhandschoenen. Onze tegenprestatie: jullie vochtverlies proberen op peil houden met warme soep en koelere dranken. Voor wie de ganse dag kan blijven een warm verrassingsmiddagmaal. De habitués hebben het echt wel mis: niet meer Vera's gesmaakte traditionele hutsepot maar een stercreatie van Close-up Rita. Kom dat proeven! In de namiddag ben je ook nog welkom, maar we ronden af om 16u.

Praktisch:

Afspraakplaats: er is plaats voor auto's op de parking bij het reservaat (Babilliestraat), fietsen welkom bij de reservaatingang. Natuurpuntwegwijzers helpen je de weg vinden vanaf de lichten bij het Sterrebos. Laarzen en warme, regendichte werkkledij meebrengen.

Wanneer: 20/11, doorlopend vanaf 9u tot 16u. De gemeente sluit een verzekering voor arbeidsongevallen af voor alle mede-

werkers. Wie over de middag blijft kan best een seintje geven op natuur.mandelstreke@gmail.com of een berichtje achterlaten op 051/225852.

Zondag op de site Vanheede: biodiversiteitscharter en groengordel

In de voormiddag zijn jullie allen welkom op de bedrijventerreinen van nv Depovan. Het bedrijf wil stappen zetten voor een groener imago en op eigen terrein een groengordel aanplanten met hulp van vrijwilligers. Deze symbolische actie wil tegelijk een impuls geven aan andere bedrijven om groene bedrijfsvoering te promoten. Op de bedrijfsterreinen wordt er ook een torenvalken- nestbak geplaatst.

Hierna zijn we welkom bij het chalet voor een hapje en een drankje. Op dezelfde plaats ondertekenen we met Natuurpunt, de milieuraad en de beleids mensen van stad Roeselare een biodiversiteitscharter met zeer concrete actieplannen voor de toekomst. Dit is geen vrijblijvend engagement voor de gemeente. Passende en langdurige maatregelen, bindend voor de stad, moeten de hollende achteruitgang van de soortenrijkdom van natuurlijke levensvormen op het grondgebied stoppen en voor de toekomst veilig te stellen.

Praktisch:

Afspraakplaats: Moorseelesteenweg 32 op de terreinen van Depovan nv. Voor wie helpt planten zijn laarzen wenselijk.

Wanneer: 21/11, wellicht start de ondertekening om 10u, waarna aanplant en receptie. Omdat dit uur nog kan wijzigen, raadpleeg je best de kalender op de website: www.natuurpunt.be/mandelstreke

DESOTEC
ACTIVATED CARBON

Pure.

ACTIEVE KOOL

REACTIVATIE

FILTERS

SERVICE

DESOTEC NV

produceert en verdeelt actieve kool, een hoogwaardig adsorptieproduct op basis van steenkool, hout en kokosnootschalen. Met dit product biedt Desotec u efficiënte en betaalbare oplossingen voor het zuiveren van water en vloeistoffen, lucht en gassen, en de eliminatie van organische verontreinigingen.

DESOTEC ACTIVATED CARBON NV-SA

Regenbeekstraat, 44 8800 Roeselare Belgium
Tel. +32 51 24 60 57 / Fax +32 51 24 59 16
info@desotec.com / www.desotec.com

PERSTEKST ZONNEWINDT

ZonneWinDT vzw onstond ongeveer 8 jaar geleden vanuit de bezorgdheid over de aardbol waarop we leven. Met een razend tempo verslinden we fossiele brandstoffen met gekende gevolgen : slinkende voorraden, opwarming van de aarde, fijn stof, afval, We zijn ervan overtuigd dat we het anders moeten aanpakken. Via lezingen, workshops en vooral (ver)bouwadvies willen we mensen op weg helpen naar een duurzame wereld. Meer met minder, daar gaan we voor. Door te kiezen voor een duurzame woning kunnen we ons energieconsumptie sterk beperken zonder aan comfort in te boeten. En als we na de woning ook nog onze levenswijze aanpakken, zetten we stappen in de goeie richting.

(Ver)bouwadvies

Door een samenwerkingsovereenkomst met de provincie West-Vlaanderen kan u bij ons advies duurzaam (ver)bouwen inwinnen voor een prikje. Voor € 50 haalt u één van onze specialisten bij u in huis. Zij luisteren naar u verzuchtingen en bezorgen nadien een uitgebreid verslag met aandacht voor een aantal prioriteiten. Die ingrepen zorgen ervoor dat u energiefactuur daalt. Hebt u nieuwbouwplannen of een serieuze renovatie voor de boeg dan kan u voor € 25 die plannen laten screenen. Onze medewerkers bespreken u plannen na afspraak op kantoor.

Lezingen

Trias energetica, ecologische voetafdruk, piekolie, transitie, zijn maar enkele begrippen uit ons aanbod aan lezingen. Op een interactieve, aantrekkelijke manier willen we jong en oud informeren over duurzame ontwikkeling, hernieuwbare energie, duurzaam bouwen, energietips voor huis, tuin en keuken.

Workshop dakisolatie

Weten is één, doen is iets anders! Goed isoleren, koudebruggen vermijden, natuurlijke materialen, ... Duurzaam bouwen en/of leven lijkt vaak een weg bezaaid met obstakels. Met deze workshop informeren we over het belang aan correct en luchtdicht isoleren en de troeven van ecologisch bouwmaterialen. Bij voorkeur wordt deze workshop georganiseerd op een werf. In de toekomst willen we ons aanbod met praktische workshops uitbreiden.

Workshops voor de toekomstige aardbewoners.

Aard(ig)e muren, Laura Maxima, Vertellende tegels, Verf uit de koelkast, Windrige wagen, ... Ook de jongsten komen bij ons zeker aan hun trekken. We bieden hen leuke doe-workshops aan binnen een aantal thema's : hernieuwbare energie, duurzame materialen, mobiliteit, ecologische voetafdruk. Elke workshops start met algemene info en kennis en eindigt met de handen uit de mouwen.

Screenen grote projecten

Langemark, Houthulst, Koekelare, Zonnebeke, Koksijde, Anzegem, Kortrijk, Diksmuide, Woesten, ... Waar met gaat langs Vlaamse wegen kom je ons wel ergens tegen. Ook lokale overheden moeten het voorbeeld geven en bouwen het liefts zuinige, goed geïsoleerde en georiënteerde dorps huizen, jeugdlokalen, kinderopvang, jeugdverblijfscentra, sporthallen ... Op basis van plannen of ideeën geven onze medewerkers uitgebreid advies.

40 jaar Gulke Putten - Zondag 30 mei 2010

Deze tekst is overgenomen uit het contactblad De Spille van het Brugs Ommeland, waar de natuurwerkgroep Gulke Putten deel van uitmaakt.

Een terugblik op de rijk gevulde dag. Zo'n 130 toehoorders, een ware overrompeling, kregen tijdens het officiële voormiddagge-deelte een pittige inleiding van Mieke Verbeken, die ook instond voor de originele in- en uitleiding van de sprekers.

De powerpoint van Eckhart & Christine, met vooral aandacht voor historiek, landschap, natuurwaarden en beschermende maatregelen sedert 1969, illustreerde duidelijk de redenen van dit jubileum. Volgde een lovende toespraak door kolonel Luc Vanbokryck (directeur 5RCI van Defensie, verantwoordelijke voor o.m. het domein Zendstation Wingene), die zijn waardering uitsprak voor het deskundige terreinbeheer door Natuurpunt en dit kaderde in de zorg van Defensie voor het behoud van de natuur op de vele militaire domeinen in ons land. Dit past trouwens in de Europese strategie voor behoud van biodiversiteit. De burgemeesters Hendrik Verkest en Greet De Roo van Wingene en Ruiselede konden achtereenvolgens de accenten van hun beleid inzake natuur en landschap toelichten, waarbij vooral de openstelling van de aangekochte reservaatdelen (36ha Predikherenbossen en Disveld) bijval kregen.

Tegelijk kwam ook de meer algemene milieuzorg en aandacht voor groen vanwege de gemeenten aan bod. De feestrede van Willy Ibens, algemeen directeur van Natuurpunt, legde de nadruk op de essentiële rol en betekenis van de vrijwilligers in de steeds groeiende vereniging en de evoluties die gedurende vier decennia doorgang vonden. Als blijk van waardering voor de jarenlange intensieve inzet bedacht hij Christine Verscheure (ruim 25 jaar conservator) met fraaie bloemen en kreeg Eckhart Kuijken ontbrekende kopies van de oudste contracten voor het archief.

Vanuit de zaal verraste Piet Desmet plots het publiek met het verhaal hoe gedurende ruim 35 jaar de 'Roessen' uit de vroegere BJN en nu van de JNM in de Gulke Putten hun geliefkoosde plek voor zomerkampen of werkweekends vonden. Vele van deze nu 'oude sokken' zijn actief in Natuurpunt Mandelstreek en uit grote dankbaarheid en waardering werd een cheque van zowaar 2500 euro overhandigd aan Christine, de stuwende kracht achter het reservaat. Deugdendoend! En nog meer verrassing: Wim en Karen Vandewiele, mede actieve trekkers van de

plaatselijke kern, riepen Christine en Eckhart naar voor om een pakje in ontvangst te nemen. Zowaar twee vlaggen met het splinternieuwe logo 'Natuurpunt Gulke Putten', goed voor een herkenbare uitstraling van de lokale werking. Mieke Verbeken kon afsluitend alle sprekers van harte danken met een klein aandenken voor dorstige dagen: een speciaal bier gekruid met gagel, een typische maar zeldzame struik uit de zure, venige heiden van de Kempen maar die ook nog in de Gulke Putten en een vijftal andere plaatsen in de zandstreek ten zuiden van Brugge voorkomt.

Ondanks de ongezellige koude motregen assisteerde het hele gezelschap bij de ont-hulling van het vernieuwde infobord door Natuurpunt-voorzitter Walter Roggeman himself, het beheerteam en alle sprekers van de voormiddag. De receptie die volgde was hartverwarmend en velen bleven tot na de middag om – samen met het grote publiek – het reservaat te bezoeken.

Met de zon in de namiddag en de originele folkgroep 'Azomo' op de achtergrond werd het Natuur.café een gezellig trefpunt van oude bekenden, met sterke verhalen en getuigenissen hoe ze het gebied vroeger hebben ervaren en er gezweet hebben bij kappen, maaien en plaggen. Eén van de pioniers overhandigde anoniem en uit dankbare herinnering een bescheiden envelopje met... 1000 euro als welgemeende steun. Ontroerend! En de velen die voor het eerst het reservaat bezochten konden in verwondering stilstaan bij de uiteenlopende aspecten van natuur en techniek die hier nog altijd harmonisch samengaan.

De eenmalige openstelling van het zendstation liet immers toe om kennis te maken met de orchideeënrijkdom van de 'gazons' rond het hoofdgebouw of de bloemrijke graslanden onder vier grote masten. Naar schatting ruim 500 bezoekers hebben die zonnige namiddag een keuze gemaakt uit de drie wandellussen en aan de hand van infoborden of uitleg ter plaatse de meest markante natuurwaarden leren kennen. En achteraf was het voor iedereen genieten van alles wat het Natuur.café te bieden had.

Het succes van deze 40ste verjaardag was het resultaat van vastberaden voorbereidingen binnen de kern Gulke Putten, de inbreng van diverse overheidsinstanties, de inzet van professionelen en vele vrijwilligers van Natuurpunt en vooral de opkomst van een onvergetelijk enthousiast publiek.

Alles getuigde van erkenning voor het succes waarmee dit reservaat gedurende 40 jaar werd uitgebreid (van 1.5 tot 107ha) en vakkundig beheerd. Hierdoor werd 'de Gulke Putten' een begrip met Europese dimensie en kreeg het reservaat ook een plaats in het sociale gebeuren van de ruime omgeving van Sint-Pietersveld, Bultkampveld en Brugs Ommeland.

Aan allen onze warme dank!

Eckhart Kuijken en
Christine Verscheure

Putten uit het zomernieuws

Lezers die zijn gaan snuisteren in de Kleiputse Nieuwsbrief, je toegestuurd op eenvoudige vraag bij de.wijze.eik@skynet.be, kan ik nauwelijks iets meer vertellen. Daarom een losse greep uit het maandelijkse waarnemingsoverzicht, met enkele opvallende waarnemingen. Waarnemers van dienst waren vooral Jacques en Dirk, terwijl Rita enkele zeer gesmaakte gidsbeurten voor haar rekening nam, met een hele schare volk.

Stilaan hét zomervisitekaartje van het reservaat liet lang op zich wachten, maar verscheen uiteindelijk toch op het appel: zomertortel. We mogen aannemen een stel er ook tot broeden kwam. In de eerste helft van juni kregen we nog grasmus, fitis, kleine karekiet, bosrietzanger, zwartkop en koekoek te horen of in de kijker, voor wie het reservaat en omgeving een geschikte zomergebied en broedstek blijft. Na het bruisend voorjaarsleven is de rust augustus maar schijn: pluimpjes verraden de ruitijd bij volwassen vogels, en ook jongen doen zich tegoed aan bessen en insectenrijkdom van de zomer. De trektijd zal veel van hen vergen. Enkele zangers wagen zich nog aan een timide liedje: zijn dit oefeningen van nieuwbakken mannetjes voor volgend jaar?

Met de loden julihitte hadden vlinders het echt naar hun zin. Jacques er op 24 juli wel 114. Even de 12 waargenomen dagvlindersoorten op een rijtje: 3 witjes maar geen oranjetipje, een voorjaarssoort, meer die in juni nog te zien was. Verder gehakkelde aurelia (13), dagpauwoog (27) en atalanta (19), kleine vos schittert door afwezigheid. Verder boom- en Icarusblauwtjes, bont- en oranje zandogjes, groot dikkopje en landkaartjes. De bloemrijke helling zal zeker in hun kaart spelen. Paardenbijter, gewone oeverlibel, bloedrode heidelibel, grote keizerlibel, houtpantserjuffer, watersnuffel, azuurwaterjuffer en natuurlijk lantaantjes om de waargenomen libelsoorten op te frissen. We willen zeker enkele vreemde andere insectensoorten niet verzwijgen: kaneelwants, doodhoofdsvlieg, aardhommelreus, stadreus en kleine bijvlieg. Deze vier laatsten zijn zweefvliegensoorten, waarbij de stadreus een 18mm grote trekkende soort is. Deze bloembezoeker is niet schuw en ongevaarlijk maar heeft het dreigende uitzicht van een hoornaar.

Met de droogte bleef de waterstand zeer laag, wat bij de zich traag verplaatsende zwanenmossels slachtoffers maakte. Anderzijds moet de drooggevallen onbegroeide kleibodem doortrekkende steltlopers aantrekken. Niettemin bekijken we de pompproblematiek helemaal opnieuw: Om duur onderhoud met onnodige brandweerinterventie, peilinstelling en vorstschade beter in de

hand te hebben, zal de pomp volgend jaar in een koker geplaatst worden. We stappen dan we af van het storend en grote vlotterplatform. Het is de bedoeling dat we gemakkelijker een voldoende grote ondiepe waterzone garanderen. Waterpartijen met ondergedoken en drijvende waterplanten, zoals dat 40 jaar geleden bij de westelijke vijvers het geval was, worden dan weer mogelijk.

Op 12 september is er groot bezoek: we zijn mee partij bij de Open Monumentendag met als thema de vier elementen: aarde, lucht, vuur en water. Met de industriële voorgeschiedenis passen De Kleiputten hier naadloos in. Van 13 tot 18u bemannen we met een hele ploeg van Mandelstreke non-stop een info-stand en een zestal gidsbeurten. Voor wie het gebied nog niet kent, een goede gelegenheid om mee te stappen. Meer info vind je in onze kalender en in een gratis brochure die door de cultuurdienst ter beschikking wordt gesteld. Kom je ook neuzen?

tekst: Piet Desmet
foto's: Jacques Vanderhaeghe

De zomerwerkdag op 7 augustus... dompeldag maar geen kopje onder.

Het leek weer allemaal mee te zitten: veel goe volk, en rust op het weerfront na de hondsdagen van juli. We liepen van stapel op vier werven. Een eerste langs het toegangspad, die een maaibeurt kreeg vanaf het infopaneel naar de reservaatingang. We lieten een bloemrijke bermrand ongemoeid om warmteminnaars als vlinders het naar de zin te maken.

Op een tweede berm, nu binnen het reservaat, was het werk een stuk omslachtiger. Op de helling, tussen veldjes koninginnekruid, werd het maaien en hakken tegelijk. Door kappingen tijdens de voorbije jaren lukte het scheppen van een mozaïek van lagere en hoge kruiden op het vrij steile talud al aardig. Maar het volhardende wilgenoffensief moesten we in deze zone blijven onderdrukken. Dit betekende intensieve handenarbeid, want alles werd de helling opgedragen naar de stapelwallen, die stilaan indrukwekkend werden.

Voor de 'arbeiders' werd het na verloop van tijd baden in eigen nat of een beklemmend saunagevoel. Niet getreurd, vanaf de reservaatrand kregen we door die ingreep weer een verfrissend zicht op open water. De actieve duik bleef echter uit...

Werk drie smeerden we uit langs het paadje in het reservaat tot op het schiereiland. Hier lieten we de groeiplaats van duizendguldenkruid ongemoeid, en bleef ook één bloemrijke zijde gespaard. Vlinders, zweefvliegen en sprinkhanen ontnamen we zo hun voedselplanten en leefplekje niet. Ondanks de lage waterstand bleven van het rietveld af: de maai-ingrepen van vroeger resulteerden hier duidelijk in een toename van eenjarige moe-

rasplanten. Afblijven is de boodschap: voor de op rust gestelde rietvogels, nu volop aan het bunkeren voor de najaarstrek, ook mooi meegenomen. Niet te vergeten ook de inspectieronde van de mezenestkasten door Ward en Lieve. Een overvliegende sperwer en staartmezen hielden hen in de gaten.

Het meest bijlen- en zaagwerk greep plaats op de groeiplaats van reuzenpaardenstaart, voor de gelegenheid zone vier. Behoorlijke kanjers gingen we hier te lijf, al wat te fors was voor de stapelwallen verdween in de container of werd verkleind tot brandhout. Trekken en sleuren werd het om het hele zootje 'gehakt' op de gepaste bestemmingen te krijgen.

De middag pauze was voor de ruim 20 werkvrijwilligers (zoals we deze zeer gewaardeerde slaven zo graag noemen) dan ook bijzonder welkom. Onder een echte partytent én op zitjes was het aanvallen op wat caterer Wim had voorzien. Na de middag werden we weer naar de tent gelokt door artisanale koffiekunsten van mosselman Peter. Wie hierdoor niet verleid werd, sijpelde toch uit het reservaat naar een droge plek onder de tent, want de hemelsluizen spoelden alle zweet en de 15 voorbije droge werkjaren de wereld uit. De geplande barbecue om de werkdag daar af te sluiten werd inderhaast ingepakt en we verhuisden met gans het zootje naar een droog onderdak in de schuur bij gastvrouw Chris. Toen ineens niet meer gehaast, genoten we van wijn, groenten, geroosterde worstjes en 2 heerlijke kruidentaarten van Rita. Als afsluiter kon dat tellen.

Flora van de Boulonnais, zondag 6 juni

Na de voorbije warme en vooral zonnige dagen, werden we ver-rast door het regenweer. Van bij ons vertrek aan Roularta, re-gende het pijpenstelen en richting Frankrijk, zelfs met omwegen, klaarde de hemel niet op. Met 2 wagens en 8 personen kwamen we rond 10 uur aan in de omgeving van Dèvres. Een schichtige hinde stak het pad over.

Vermits het bleef gieten, vonden we het een goed idee om eerst in een cafeetje, gelegen op het markplein van Dèvres, een tas koffie te drinken. Daarna trokken we het bos in en verzonken al vlug in de modderige paadjes. Toch een mooie omgeving en de stilte werd alleen gebroken door het gezang van geelgors, tuinfluiter, fitis en het geronk van een zomertortel ...

In de berm troffen we er onze eerste orchideetjes aan... bosorchis en bergnachtorchis. Ondertussen zagen we een sprankeltje zon en hoop op beterschap tussen de wolken verschijnen. Maar vooral- eer naar de kalkhellingen te rijden, vonden we in het plaatselijke

café "l'univers" van Aluncton, een plaatsje aan een grote tafel. De boterhammen smaakten lekker bij een fris pintje of koffie.

Daarna reden we verder naar de kalkhelling van Nabringhen. Op deze kalkbodem groeien speciale plantjes. De helling was heel glad na de regen en we gleden af en toe uit op de witte smurrie. Tijdens de wandeling konden we zowel genieten van vogels zoals graspieper, geelgors en zelfs de roodborsttapuit. In de ondertussen blauwe lucht cirkelde een buizerd en ook meeuwen. De zee is niet veraf en ook de kalklagen zijn eeuwen geleden door de zee afge-zet. Natuurlijk trok vooral de bijzondere flora onze aandacht... weiden met blauwe vleugeltjesbloem en gele ratelaar afgewis-seld met wondklaver.

Ook de vele orchideetjes ontbraken niet... bruine orchis, bergnachtorchis, keverorchis...

Ze kregen allemaal een naam dankzij onze des-kundige gids, Peter. De terugweg verliep vlotter dan de heenreis ... en we hadden zelfs de tijd en vooral de goesting om onderweg nog eens te stoppen voor een verfris-sing.

Ria

Activiteitenkalender

Met eigen wagens vanaf hoek Meiboomlaan-Lindenstraat (Roularta)	Gezinsuitstap	Publieksactiviteit	Fietsuitstap
Busuitstap	Uitstapverantwoordelijke		Uitstap geschikt voor fotografen
Lunchpakket meebrengen	Vertrekkuur	gids	Leiding

Wijzigingen en/of eventuele correcties worden steeds vermeld op onze website www.natuurpunt.be/mandelstreke

Vr 3 september Spinnencursus theorie 1
 19:30
 Leden €20 – niet-leden €30
 Achterhuis - 's Gravenstr 14
 Philippe Deprez 0499/722 224
 B. Goethals

Zo 14 november Duinenwandeling aan de westkust
 09:00

 Peter Hantson 0486/899 444

Za 4 september Nacht van Ter Kerst
 20:00-23:00
 parking hoeve Op zoek naar vleermuizen en nachtvlinders
 Els Verhaest 051/231 391

Ma 15 november Voordracht "Naisoleren", door Zonnewindt
 Organisatie: 't Velt
 Meer info: www.natuurpunt.be/mandelstreke

Vr 10 september Spinnencursus theorie 2
 19:30
 Achterhuis - 's Gravenstr 14
 Philippe Deprez 0499/722 224
 B. Goethals

Za 20 november Dag van de Natuur in de Kleiputten van Rumbeke
 09:00 - 16:00
 Parking Babilliestraat Winterwerkdag vooraf inschrijven!
 Piet Desmet 0484/658 233

Za 11 september Spinnencursus praktijk 1
 14:00
 Sterrebos - Sterrebosdreef
 Philippe Deprez 0499/722 224
 B. Goethals

Zo 21 november Dag van de Natuur boomplantactie bij Vanheede
 10:00 - 12:00
 Parking Babilliestraat
 Wim Marichal 0476/307 762

Zo 12 september Open Monumentendag: Kleiputten Rumbeke
 13:30 - 18:00
 Babilliestraat Gidsbeurten om 14u, 15u30 en 17u
 Piet Desmet 0484/658 233

Zo 5 december Uitkerkse Polders + Klemserke

Zo 19 september Spinnencursus praktijk 2
 14:00
 Sterrebos - Sterrebosdreef
 Philippe Deprez 0499/722 224
 Nobby Thys

Za 25 september Culinaire Noten- en bessen-wandeling in het Sterrebos
 14:00 - 17:00
 Sterrebosdreef Vooraf inschrijven! ism Velt Roeselare

Zo 12 sept. Geleide wandeling Mandelhoek
 09:30 - 11:30
 Ingang via de Waterstraat
 Jacqui Stragier 051/304 731

Zo 26 september Aperitiefconcert tvv Gulke Putten
 11:00
 CC Feniks Wingene Vvk €15 op 979-7862126-87 – kassa €20
 reservatie.gulkeputten@gmail.com
 Wim Vandewiele

Zo 10 oktober Geleide wandeling Mandelhoek
 09:30 - 11:30
 Ingang via de Waterstraat
 Jacqui Stragier 051/304 731

Za 2 oktober Natuur.dag in de Bosuil te Overijse

Ma 06 sept. Voordracht "Bio-bieren"

Zo 10 oktober Palingbeek en Eeuwenhout
 08:30

 Wim Marichal 0476/307 762

Ma 18 okt. Voordracht "Natuurverven"

Zo 17 oktober Open natuurwandeling Kleiputten Rumbeke
 10:00 - 11:30
 Piet Desmet 0484/658 233

Ma 15 nov. Voordracht "Naisoleren", door Zonnewindt
 Meer info: users.myonline.be/velt-roeselare

Za 11 dec. Ledenfeest
 Start om 18.00 uur

JNM-Roeselare sept - okt - nov 2010

piep = 7 t.e.m. 12 jaar
ini = 13 t.e.m. 15 jaar
gewoon = 16 t.e.m. 25 jaar

- **Zaterdag 18 sept: STARTDAG Ardooi Veld** IEDEREEN
Wanneer: 14u tot 18u
Afspreekplaats: parking Ardooi Veld
Inschrijven: Pieter Becuwe (051/69.09.49 of 0498/04.25.59
of shadowpierre@hotmail.com)
- **Vrijdag 24 – zondag 26 september: Trollenfeest** PIEP
Inschrijven: zie www.jnm.be
- **Vrijdag 24 – zondag 26 september: Ininazofé** INI
Inschrijven: zie www.jnm.be of sebastiaanhanouille@gmail.com
- **Zaterdag 2 oktober: lokale groene potlodenactie** PIEP
Wanneer: 14u tot 18u
Afspreekplaats: Grote Markt Roeselare
Inschrijven: Pieter Becuwe (051/69.09.49 of 0498/04.25.59
of shadowpierre@hotmail.com)
- **Zaterdag 9 oktober: Nazofé** GEW
Inschrijven: zie www.jnm.be
- **Zaterdag 16 oktober: nationale groene potlodenactie Gent** INI
- **Zondag 24 oktober: uitstap Westhoek** PIEP
Wanneer: 9u – 18u
Afspreekplaats: NMBS-station Roeselare
Inschrijven: Jan Vancoppenolle (051/20.22.55 of 0495/48.15.36
of janvanc@gmail.com)
- **Zondag 31 oktober: zwamdag NWG** GEW & INI
Wanneer: 9u tot 18u
Afspreekplaats: Grote Markt Roeselare
Inschrijven: zie www.jnm.be/nwg
- **Zondag 7 november: Renés vetbollen en nestkastjes** PIEP
Wanneer: 14u – 18u
Afspreekplaats: vragen aan rene
Inschrijven: René Bondue (renebondue4@hotmail.com, 0494/69.49.25)

- **Vrijdag 12 – zondag 14 november:** INI
INI

Rood Rubber III Gulke Putten
Wanneer: wordt door Sebastiaan meegedeeld
Afspreekplaats: Grote Markt Roeselare
Inschrijven: Sebastiaan Hanouille (0497/25.19.47
of sebastiaanhanouille@gmail.com)

- **Zaterdag 20 november:** GEW & INI

Dag van de Natuur: werkdag Kleiputten
Wanneer: 9u – 18u
Afspreekplaats: parking Kleiputten Rumbek (Roeselare)
Inschrijven: Pieter Becuwe (051/69.09.49 of 0498/04.25.59
of shadowpierre@hotmail.com)

Tuinsappen Lombarts Calville

De geperste zaligheid

Luc Goossens, T&F 057 36 30 20
Slijpstraat 1, 8902 Voormezele (leper)
lombartscalville@tuinsappen.be
www.tuinsappen.be

Sap van eigen fruit

- Wij verwerken uw appels of ander fruit tot een heerlijk vruchtensap (gepasteuriseerd).
- Verkoop van sappen op basis van appel.
- Bedrijfsbezoeken.

PRODALL.eu

- Individuele waterzuivering Terr'o IBA
- KWZi tot 250 IE SBR & MBR
- pomp installatie techniek
- Olieafscheiders
- Vetafscheiders
- Trommelfilters
- Aquacultuur centra
- Kunststof maatwerk

**SPECIALIST IN KUNSTSTOF OPLOSSINGEN
VOOR VLOEISTOFOPSLAG,
VOOR WATERBEHANDELING EN
AFVALWATERZUIVERING**

Voor een vrijblijvende offerte:
Prodall, Zwaikomstraat 5, B-8800 Roeselare
(t) +32 51 74 83 96 (f)+32 51 74 83 97
www.prodall.eu info@prodall.eu

CRISIS?
**Er bestaat een grote kans dat u
 nooit meer supermarktgroenten eet !**

serre 'Luna' 228 x 224 x H 145/230 cm
 optie: funderingsprofiel

A.C.D. nv
 Zwaikomstraat 22
 8800 Roeselare
 tel. 051 24 25 26
 email info@acd.be
 www.acd-serres.be

Win een waardebon van € 250
 Bezoek onze website en neem
 deel aan onze fotowedstrijd

Origin'O – Roeselare & Julienne's groenten en fruitpakketten

Waar smaak en gezondheid
 hand in hand gaan

De natuurvoedingswinkel van De Lochting
 biedt dagelijks een uitgebreid assortiment aan
 biogroenten en fruit,
 verse, tongstrelende bereidingen,
 een ruim aanbod vers brood en gebak,
 en voor wie zelf aan de slag wil,
 een volledig gamma biovoedingsproducten
 Ook voor biocosmetica en ecologische
 schoonmaakproducten kunt u bij ons terecht.
 De Lochting verzorgt ook wekelijks een verrassend,
 streek- en seizoensgebonden groenten- en fruitpakket

genieten van nature
Origin'O

Oude Stadenstraat 15 - 8800 Roeselare
 www.origino.be, www.julienne.be
 www.lochting.be
 Open: maand. t/m zat: 9 – 12 u en 14 – 18 u

BON
1€ korting bij
 aankoop van 1 fles
 bio wijn naar keuze

Actie geldig van 1/9/2010 tot
 30/11/2010

Enkel geldig in Oxfam-Wereldwinkel
 Roeselare (Noordstraat 156) & Oxfam-
 Wereldwinkel Staden. (Bruggestraat 24)
 Niet cumuleerbaar met andere kortingen.
 Niet inwisselbaar tegen geld.
 Enkel originele bonnen zijn geldig.
 Eén bon per aankoop.

 **Oxfam
 Wereldwinkel
 Roeselare
 Staden**

Handel, uit respect.

shanks.

Uw partner in afvalverwerking

Shanks Vlaanderen nv
 Regenbeekstraat 7C
 8800 Roeselare
 Tel 051 - 22 60 44
 Fax 051 - 22 13 91
 www.shanks.be

Huiszwaluw voelt zich weer thuis, boerenzwaluw boert achteruit

We zijn reeds het 5de jaar samen met de gemeente Roeselare betrokken bij het zwaluwproject. Tijd om een voorlopige balans op te maken. Hoewel nog een deel van de controlegegevens ontbreken, is in 2010 al een duidelijke tendens merkbaar. We hadden nog niet de kans deze informatie te vergelijken met telgegevens elders in Vlaanderen, hoewel er alarmerende persberichten over afname de ronde deden.

Eerst enkele cijfers: de respons van eigenaars (41) op de oproep voor medewerking kende dit jaar duidelijk een stijgend succes en lijkt omgekeerd evenredig met de aantals-evolutie van op de eerste plaats de boerenzwaluwen. Bij een aantal controles bleken ze wel op het appel verschenen te zijn, maar kwamen niet tot broeden. Waar we tot vorig jaar stelselmatig een kleine tot belangrijke afname bij beide soorten vast konden stellen, lijkt met de voorlopige telfinformatie van dit jaar het tij wat gekeerd bij huiszwaluwen, terwijl boerenzwaluwen het blijkbaar verder lastig krijgen.

Boerenzwaluwen

Het aantal nesten daalde in 4 jaar tijd van 108 tot 70 vorig jaar. In 2009 lagen die verspreid over 24 boerderijen, gemiddeld 2,9 nesten per locatie. Dit jaar waren er subsidieaanvragen bij 31 hoeven, waarvan we voorlopig voor 20 hoeven over alle gegevens beschikken. Met 47 succesvolle nesten daalt aantal koppels naar 2,6 per hoeve. Dit kan nog een duw in de goede richting krijgen wanneer alle tellingen binnen zijn. Ook hier weer een paar 'afvallers': wel boertjes te zien in het voorjaar, maar geen broedgeval meer. Het gaat meestal om plaatsen waar voordien nog slechts één paartje huisde. Van de sterkste kolonies van vorige jaren beschikken we nog niet over betrouwbare cijfers. Bij een babbel met de bewoners waren we aangenaam verrast over de inspanning die ze zich getroosten om een gemakkelijke toegang tot de (oude) nesten vrij te houden en nodeloze verstoring te vermijden. Zoals te verwachten nestelden ze meestal op minder dan 2,50m hoogte in bezette veestellingen, maar in enkele gevallen bevond het nest zich vrij hoog (6m en meer), o.a. in de nok van een loods.

Tweede broedsels konden we niet altijd vaststellen. Anderzijds vonden we nog een broedende zwaluw op 21 augustus. Na het kippen van de eieren komen daar nog eens 3 weken bij vooraleer de jongen vliegvlug zijn. Dan is het algauw voorbij half september: de kans dat ze de zwaluwtrein richting Afrika missen wordt zeer groot.

Voorlopige conclusie: kleinere kolonies, nestelsucces niet overweldigend, op meerdere plaatsen zijn de nestplaatsen al vroeg in de zomer verlaten. Wanneer we een totaalbeeld krijgen, nemen we die boertjes in een volgend nummer de zeker nog eens onder de loep.

Huiszwaluwen

Voor het eerst steeg het aantal aanvragen (10) voor die soort in 2010, net evenveel als bij het startjaar 2006. De gegevens voor 2010 zijn volledig voor de soort waardoor we een betrouwbare vergelijking kunnen maken. Honkvast als zwaluwen zijn, gaat het nog steeds over 2 locaties, nl. in het MPI-Sint Idesbald en de woonwijk Biezenhof. Beide sites liggen ongeveer 1 km van elkaar af, waarbij we een wisselwerking niet uitsluiten.

De grootste kolonie in het MPI is nog niet hersteld van de zware klap in 2008: toen was er een verlies in 2 jaar tijd van 57% (63 naar 27) van het aantal broedparen. Vorig jaar kreeg de kleinere vestiging in het Biezenhof een dreun (van 15 naar 7 nesten): het leek erop dat de huiszwaluwen er hun biezen zouden pakken. Maar samen met een licht herstel in 2009 voor het MPI, bleven in 2008 en 2009 het totale aantal nesten gelijk (telkens 42).

In het MPI Sint-Idesbald stelden we dit jaar een lichte daling vast (van 35 naar 32 nesten), maar verrassend een duidelijke toename van de bezetting in het Biezenhof: van 7 bezette nesten bij 5 woningen naar 19 bij 9 woningen. Een aantal nesten werden nieuwgebouwd en voor het eerst werden een kunstnest bij een aanpalende woonstraat in gebruik genomen. Hierbij is bekend dat ook het broedsucces kan stijgen, omdat er veel minder energie aan tijdrovende nestopbouw moet besteed worden. Dit is zeker een piste die we na dit broedseizoen naderbij bekijken en vanuit de gemeente/vereniging promoten en financieren.

In die wijk worden plaatsen met vaste mestplankjes vermeden bij keuze voor een nestplaats. Achteraf (als er al nestjongen zijn) aanbrachte plankjes lijken de oudervogels niet meer te hinderen. Voorwaarde is dat er voldoende aanvliegruimte, ongeveer 1 meter, tussen nest en mestplankjes vrij blijft. De vroegere vijandige houding tegen de vogels wegens mesthoopjes verminderde dit jaar sterk: nog op één plaats een wapperende plasticzak! Bij controle waren ze al aan een tweede nestronde bezig, en literatuur vermeldt zelfs soms 3 broedsels per stel! Wat dit voor de ouders betekent aan insectentransport in het broedseizoen kan je vermoeden, maar wellicht een paar kilo vliegen!

De plaatselijke oorzaken van afname/toename van beide kolonies zijn moeilijk te beoordelen. Wegens hun nabijheid gebruiken ze een vergelijkbaar, misschien wel

hetzelfde voedselgebied. Zeker in de meest kwetsbare vestiging, het Biezenhof met veel eigenaars, leiden de beschermende en stimulerende maatregelen tot hoopgevende resultaten. In een recent verleden is dat anders geweest! We zijn zeker benieuwd als die trend zich verder doorzet en bevestigd wordt in omgevende regio's. Met het biodiversiteit charter dat we reeds aangingen en dit jaar nog met bepaalde gemeenten zullen ondertekenen, opent het kansen om voor die soort over volledige regionale cijfers te beschikken. Hiervoor komt onder meer Gits in aanmerking, waar (nog) een kleine kolonie huiszwaluwen bestaat.

We ronden graag af met een oproep: indien jullie zelf informatie hebt over vestigingen, ook historische, van huis- én boerenzwaluwen in ons werkingsgebied, laat ons dat zeker weten! natuur.mandelstreke@gmail.com, milieu@roeselare.be
Beide soorten verdienen meer dan een ruggesteun in een biodiversiteits rapport anno 2010!

Dank aan alle eigenaars, Natuurpunttellers en de Roeselaarse milieudienst.

Tekst: Piet Desmet, Johan Plouvier

Wel en wee van een thuiszwaluw

Het begon met een bellejve van de milieudienst van Roeselare op 30 juli. Bij een woning met 4 succesvolle huiszwaluunesten werd gevraagd om tijdelijk mestplankjes op te hangen onder de nestelplaats. Het schijf-schilderwerk van jong en oud werd op die manier tijdelijk naar hogere regionen verplaatst, tot groot genoegen van het gastgezin. Hoewel vakkundig geplaatst, lagen er 2 kleine nestjongen, naar schatting 10 dagen oud, op de stoep: eentje had de val overleefd. Een schoendoos werd gauw gevonden en gelukkig werd dit snel gemeld aan de milieudienst, die als aanspreekpunt fungeert voor de zwaluwactie.

Doos en het jonkie mee naar huis, goed absorberend papier in de bodem gelegd, een vlindernet bovengedaald en zo goed als die ganse namiddag op vliegenjacht gegaan. Mijn respect voor de oudervogels en een succesvolle insectenjacht groeide zienderogen. Toch een vijftigtal vliegen kunnen te pakken krijgen, wat 'verdoofd' en met een postzegelpincet mijn geluk beproefd. Aanvankelijk was er in het zwaluwtje nauwelijks beweging te krijgen. Alleen als ik de snavel voldoende wijd open kon krijgen en een weerloze vlieg achterin de snavelholte kon mikken, slikte de pleegzoon of -dochter. Tegen de avond verliep dat al iets minder moeizaam omdat ie allicht weer wat fitter werd en vlugger bereid om te sperren. Het gastgezin van 2 jaar geleden, Gilberte en Gerard, opgebeld om te polsen of ze een vondeling wilden adopteren. Helaas, ze waren hun koffers aan het pakken, maar ik kreeg nog gauw een instant-snelcursus in huiszwaluwpvoedkunde. Mijn vingers gekruist of ie de nacht wel zou doorkomen, want geen idee hoe hongerig het dier moet geweest zijn. En hoe zat het met drinken?

De volgende morgen zat-ie half verscholen in een plooi van de papieren vloerbedekking, maar keek alert in het rond. Van zodra ik met het pincet naderde, begon hij te sperren en schrokte de dikke vlieg naar binnen. Bingo! Levende buffalowormen moest het wonderproduct worden, wou ik niet gegijzeld worden door mijn pleegouderschap. In een dierenpeciaalzaak kocht ik de minimumhoeveelheid 100 gram: 10 keer meer dan het gewicht van de vogel... Ondertussen ook het VOC Bultkampveld verwittigd, van wie ik fiat kreeg voor het intensieve opkweken.

Het donsjong, met het typische verenpatroon dat zich stilaan begon af te tekenen, had nog stompvleugeltjes waarop uit kokertjes de slagpennen zichtbaar werden. Ongelooflijk wat in dat keelgat kon verdwijnen. Tientallen levende witte wormpjes, een soort mini-meelwormen, werkte hij in een voederbeurt naar binnen. Als het enthousiasme wat bekoelde, begon hij driftig achteruit te kruipen tot hij aan de papierrand kwam en dan hoog tijd voor een flinke poepbeurt. Ah, dé methode om over de nestkomrand de stoep te verfraaien. Nieuwsgierig hoe zijn gedrag verder zou evolueren, begon ik zijn vorderingen bij te houden, precies het blauw of roze boekje als bij het kinderwelzijn.

1/8 Telkens één wormpje tussen de pincetuiteinden, 5 voederbeurten met naar schatting minstens 100 wormen die dag.

Het bedelen verloopt nu echt wel gretig, het diertje heeft duidelijk trek in het ersatzvoer, hoewel ik me afvraag of ie er smaak bij heeft. Na elke voederbeurt seffens ontlasten, waarna de ogen dichtvallen.

3/8 De vogel woont nog steeds in de schoendoos, die op een rustige plek in de veranda staat. Van zodra we in de buurt komen, start zijn bedelroepen. Het naderend pincet is een duidelijk signaal om de snavel te sperren. Zijn verenpak is al heel wat gaver geworden, op enkele gekke donspluimpjes na die hardnekkig doorheen zijn blauwzwarte rug en kopje piepen. Telkens probeert hij het pincet te volgen en kruipt naderbij.

4/8 We plaatsen hem in een echt getralied vogelhokje, waar hij zich een comfortabel papierhoekje zoekt. Voor het eerst horen we het kenmerkend opgewekte huiszwaluw'prit', duidelijk verschillend van de bedelroep. De zacht witviltig bevederde tenen zijn duidelijk zichtbaar. Zijn ontlastingsritme noopt ons elke twee dagen voor een verse pampervloer te zorgen.

5/8 De vleugels zijn al langer geworden. Het gebedel gaat gepaard met driftig vleugelgefladder: daarom helpen we het op een zitstokje, waardoor zijn gefladder minder wordt gehinderd. Geen protest. Bij het voeren werkt hij meerdere wormpjes vanuit

het pincet ineens naar binnen. Een paar keer per dag geven we een spatelpunt (= 1 druppel) water, hoewel de ontlasting voldoende vochtig lijkt, maar al die kriebelende wormen in de krop of maag... Gek is ook dat na een voederbeurt, terwijl de onderste oogleden langzaam naar boven schuiven, hij aan het 'herkauwen' slaat. Ik stel me voor dat die wormpjes terug naar de uitgang willen kruipen, waarbij hij met een korte snavelklik de diertjes kriebelvrij maakt.

6/8 Onze huisgenoot komt zelf, onder heftig gefladder, op de onderste rand

van het hokje zitten, telkens als we het tralierraam naar boven schuiven voor het voederen. Met zijn driehoekig tongetje haalt hij de wormen van tussen beide pincethelften. Zijn gulzigheid verbaast me hoe langer hoe meer. Benieuwd naar het aantal wormpjes per voederbeurt, zijn we maar beginnen tellen. De score van die dag: 60 – 70 – 80 – 110. Samen 330! Mijn voorraad is al voor tweederde geslonken, of zeker 60g wormen verteerd. Naar schatting zijn lichaamsgewicht per dag er door gejaagd: zoiets kan ons maar beter niet overkomen!

7/8 Na de werkdag in het reservaat is hij de mascotte van de avond: om beurten voeren, maar zonder hem evenwel te laten deelnemen aan het barbecuen. Slaapt terwijl er in de buurt gebabbeld wordt.

9/8 Zijn verenkleed lijkt nu helemaal af, op zijn korte staart na. Toch blijft er een hardnekkig detail: bovenop de kop, netjes links en rechts verdeeld, zitten telkens 2 grappige donsoorpluimpjes die hem een hoog 'Muppet'-gehalte geven. Ondertussen hebben we het hokje bij goed weer al enkele keren buiten gezet, waarbij hij de beweging van voorvliegende insecten volgt. Wanneer we naderen, komt hij zelf van zijn zitstokje afgefladderd en wringt zijn kopje doorheen de spijlen tot we het hokraam open-

schuiven. Op de kooirand schuifelt hij in de richting van het pincet. De eerste wormenvoorraad is er door gejaagd.

10/8 Een verse lading, waarbij hij soms al eens zelf de wormpjes uit het pincet haalt, waar eerder het voer in de opengesperde snavel moest gestopt worden. Hij reageert met geroep op kwetterende boerenzwaluwen die met pas uitgevlogen jongen in de buurt rondtoeren. Mooi om zijn kopje telkens de lucht te zien afspeuren. De gretigheid om zelf te vliegen is er echter nog niet. Uit ervaring die we 2 jaar geleden opdeden bij het vrijlaten, weten we dat we dat niet te vroeg mogen doen, en bovendien weer in de buurt van de oudervogels.

11/8 Mooi weer, dus het hokje weer buiten gezet. We hebben al eens een nieuwsgierige poes gezien, dus het hokje aan de vijverrand gezet, met de open spijlenzijde tegen het water. Drie voederbeurten gegeven, alles dik in orde. Toen ik voor een volgende beurt langskwam, geen gekwetter. Het hokje naar mij gekeerd: het zwaluwtje lag stil beneden, een kopje kleiner en enkel nog wat pluimpjes die bij de zijwand aan de spijlen kleefden. Na de ontzetting de vraag hoe een (zwerf)kat bij het kopje kon komen: onze pleegzwaluw zal wellicht nieuwsgierig zijn kopje verticaal door de smalle spijlen hebben gestoken en ...

Laat me niet kleinzerig zijn, tegelijk was ik kwaad en verdrietig. Een zwarte dag waarbij ik mezelf ook verwijten stuurde: had ik...

Niet alleen alle inspanningen voor niets, maar vooral ontgoocheling, daar het er alle schijn van had dat we het geredde zwaluwjonkie toch weer de vrijheid zouden kunnen geven. Tegelijk zitten zwerfkatten me nu nog hoger. Hoewel doden bij die dieren ingebakken zit om te overleven, vormen ze helemaal geen natuurlijke schakel in onze inheemse fauna. De recent voorgestelde maatregel om in ons land alle katten te laten registreren en steriliseren kunnen we alleen maar toejuichen, de overvolle dierenasielen waren al langer vragende partij.

Anders dan het succesvol relaas in het septembernummer 2008 van het huiszwaluwjong bij Gilberte en Gerard, komt mijn zwaluwverhaal al te abrupt tot zijn einde!

Piet

HOUT - TRIPLEX - ISOLATIE
DECORATIEVE PLATEN - OSB - DEUREN

BVBA
HOUTHANDEL CARPENTIER

Gitsbergstraat 53
8830 GITS-HOOGLEDE
TEL 051 - 20 20 04
FAX 051 - 24 59 52

DEFIEUW
druck
BVBA

Millesteenstraat 65, 8890 Dadizele
tel. 056 50 93 58 - fax 056 50 47 13
defieuwdruk@skynet.be

Vandaag is het Vijverbos gekrompen tot 10 ha en is gelegen naast het groentenverwerkend bedrijf Pinguin. Het Vijverbos dreigde verkaveld te worden maar door actie van het plaatselijke Artvelde comité en met medewerking van de gemeente kon het bos gelukkig aangekocht worden door ANB. Het bos bestaat vooral uit zomereik, gewone es en esdoorn. In de struiklaag domineren lijsterbes en kastanje. Gewone salomonszegel, grote muur, speenkruid en plaatselijk wilde hyacint kun je in het voorjaar gaan bewonderen. Een cirkelvormig wandelpad laat de bezoeker toe om het volledige bos te verkennen.

Bij deze willen we vanuit Natuurpunt Mandelstreek de gemeente Staden een groene pluim geven voor hun inspanningen van de laatste 10 jaar om bos en natuur te creëren in een natuurarme streek. Kleine bos- en natuurgebiedjes, zoals ze aangelegd worden in Staden, zijn zeker belangrijk als stapstenen voor fauna en flora om nieuwe groengebieden zoals de

Vierkaven in Moorslede te koloniseren. Via een avondwandeling of andere activiteit van Natuurpunt Mandelstreek willen we graag onze leden kennis laten maken met deze interessante gebiedjes in Staden.

tekst: Wim Marichal
foto's: KoenCornelisphotography

Close-up

Hazelaar *Corylus avellana*

*Daer sou een meysje gaen halen wijn,
Het was 's avonds maer alle soo late,
Zij quam al voor een hazelaersboom
En daer bleef zij wat tegen praten.*

*Wel Hazelaar, zoo zey zij, wel Hazelaersboom,
En van waer bent gij zo groene?
mooy meysje, zoo zey hy, meysje fijn,
En van waer bent gij zo schoone?*

Anoniem middeleeuws lied

De hazelaar behoort, zoals de haagbeuk, de els en de berk, tot de Berkenfamilie of de Betulaceae. Het is een naaktbloeiër, hij bloeit als hij nog geen bladeren heeft. Aan de hazelaar zitten mannelijke en vrouwelijke bloeiwijzen. De mannelijke bloemetjes zitten in katjes die al in de late zomer aanwezig zijn in de bladoksels. Vanaf januari bloeien ze. De vrouwelijke bloempjes zitten met 3 tot 4 samen in een klein knopje. Tijdens de bloei zijn alleen de rode stijlen zichtbaar.

Corylus zou afgeleid zijn van het Grieks korus en betekent helm, wijzend op het helmvormig napje dat de voet van de vrucht omringt. Avellana komt van de Italiaanse stad Avella, ten oosten van Napels. De hazelnoot kwam daar veel voor en werd er Nux avellana genoemd.

Hazel komt van het Angelsaksisch haes wat bevelen betekent. De hazelaarstaf was immers een teken van gezag. De hazelaar werd lang als een heilige struik aanzien en daarom ontstonden er hier en daar bidplaatsen bij hazelaars. De stad Hasselt is ontstaan rond zo een bidplaats. Ook daarom werd de staf van de bedevaarders op weg naar Compostella uit hazelaarshout gemaakt.

De hazelnoten worden geapprecieerd door gaaïen, eekhoortjes, muizen die er een wintervoorraad mee aanleggen. Bij het haastig gesleep gaan noten verloren die dan de kans krijgen om tot een nieuwe struik uit te groeien. De hazelaar verspreidt zich ook via worteluitlopers.

Het hout is vrij zacht, het splijt gemakkelijk en is weinig duurzaam. Het laat zich gemakkelijk bewerken en werd (wordt) voor draaiwerk gebruikt: wandelstokken, vaten, draagmanden, vlechtwerk voor omheiningen.

Hazelaartakken zouden bescherming bieden tegen hekserij en betovering, tegen bliksem en onweer. Ze zouden lust en liefde opwekken en de vruchtbaarheid bevorderen. Om die laatste reden sloeg men op veel plaatsen het vee met een hazelstok bij het opnieuw naar buiten brengen na de winter.

Hazelnoten zijn heel rijk aan vitamines en plantaardige vetten. Ze leveren een uitstekende bak- en slaolie. De olie wordt ook gebruikt in parfums en olieverb. En uiteraard kennen we allemaal de hazelnootpasta.

Recept: notenkoekjes
Maal 200 gr hazelnoten en 200 gr walnoten. Voeg er 2 eetlepels honing en 2 eitjes bij.
Meng alles. Als het geheel te droog is, voeg dan nog een eitje of een beetje honing bij.
Maak bolletjes en bak op een ovenplaat op 200 graden. De koekjes moeten van binnen nog zacht zijn.

Smakelijk!

Rita

JNM op zomerkamp

Dag Natuurpunters,

Zij die zelf uit de tijd van de BJN of JNM stammen, weten goed dat de Jeugdbond tijdens de vakantie helemaal niet stilzit. Jaar na jaar vult een jonge garde enthousiastelingen, afkomstig uit alle hoeken van de Vlaanders, de maanden juli en augustus rijkelijk op met een hele resem kampen. Om deze waaier op een ordentelijke manier te presenteren, wordt een onderscheid gemaakt tussen piep-, ini-, natuurstudie- en werkkampen. Aangezien wij Roessen allemaal onze eigen weg banen doorheen deze kampen, kan ik alleen een relaas geven van m'n eigen belevenissen. Ikzelf organiseerde deze zomer een natuurstudiekamp. Wat volgt is geen verzinsel, geen ideaalbeeld van hoe alles had kunnen zijn, maar een realistische, lyrische flashback van hoe het echt was.

Deze keer zijn de tenten neergepoot in Lahage, een minuscuul dorpje in het noorden van de Gaume en deelgemeente van Tintigny, mocht dit u al bekender in de oren klinken. Ferme de la Vieille Hage is de naam van de kampplaats, een pittoreske hoeve waar varkens, koeien en honden vredevol over het erf rommelen, kortom een hoeve die je normaal alleen in films ziet. Het grasveld waarop we tien dagen lang zullen slapen, eten en ontspannen, wordt omgeven door bos en ligt in een vallei die in twee wordt gesneden door een helder, rustig kabbelend beekje.

Zaterdag 3 juli. Gisteren nog zagen enkele gelukkigen twee jonge bevers bij Sainte-Marie. Vandaag besluiten we ons geluk opnieuw te beproeven en staan we met een vijftal dapperen op – vraag me niet waarom – om vier uur in de morgen. Terwijl het ochtendlicht steeds aan intensiteit wint en de sluimerende neveldekens zich verspreiden over de weidse velden en kronkelende rivieren, fietsen we in een toestand tussen slaap en wakker zijn, naar de oude Semois-arm.

We installeren ons aan de rand van de rivier en al snel zien we twee beverjongen foerageren in het water. Mijn dag is al geslaagd. Plots komt een groter exemplaar duikbootgewijs boven water. Het zich log voortbewegende dier, dat steeds imposanter lijkt, komt onze richting uit. Bingo. Ik hou m'n adem in en ook naast me is het muisstil. In een golfbeweging, zijn platte staart als aandrijfmotor gebruikend, ligt het nu reusachtige dier zowat aan onze voeten. Twijfel alom: lopen we weg, blijven we staan, wat zijn z'n plannen? De bever reageert, maakt een voorwaartse wenteling en geeft met z'n peddelstaart een mokerslag op het water. Spetters vliegen in het rond, we deinzen achteruit. Kreten en blikken van verwondering en vreugde gaan over en weer. Enkele seconden later komt de harige massa weer bovendrijven, waarna het zelfvoldaan van ons wegzweemt.

Wanneer we rond 7u terugkomen op de kampplaats is het corvee reeds druk in de weer om de nodige spijs en drank te voorzien. Gezien de temperaturen rond 10u al de pan uitswingen, is de dag vroeg beginnen een bittere noodzaak. Op geroutineerde wijze start ik nu ook officieel mijn ochtendlijke karweien. Daaronder verstaan we: tussen persoonlijke hygiëne en ontbijt door kijken

welke kleurige en complex gestippelde nachtvlinders zich van nacht in onze vallen geworsteld hebben. Geen lachertje, als je weet dat we iedere dag een zestigtal soorten te verwerken krijgen en de pindakaas op m'n boterhammen bijzonder moeilijk binnengaait. Passeren de revue: zwarte L-vlinder, bonte beer, purperbeer, roomvlek en heel wat andere fladderende zeldzaamheden.

Nog voor de echte hitte toeslaat, je adem wordt afgesneden, je huid wordt geroosterd en al het vocht uit je lijf wordt gezweet, vertrekken we met z'n allen op excursie op zoek naar al het

schoon dat deze streek te bieden heeft. Eerste stopplaats: Étang de l'Illé, het grootste meer van Belgisch Lotharingen. Een waterparadijs waar grote vuurvlinders en gevlekte glanslibellen al gauw ten prooi vallen aan de jagers-JNM'ers en waar kruisbladwalstro en zee-groene zegge verschroeien achter het bolle glas van een 10X-loupe. Vol enthousiasme trekken we ongebreideld verder naar het zompige laagveen van Le Marais de Vance. Het middageten brengt de een in een diepe slaap terwijl de ander net nu de energie vindt die nodig is om de hitte te trotseren en het veen met vlindernetjes, determinatiegidsen en fototoestellen te lijf te gaan. Wanneer de slaapkoppen dan toch sluimerend een kijkje komen nemen, hebben de diehards reeds zilveren maan, woudparelmoer, groot geaderd witje, mercurwaterjuffer, moeraszoutgras, slijkzegge en moeraswespenorchis in hun boekje genoteerd. Even later wordt de hele groep op een euforiemoment getraakteerd wanneer een zwarte ooievaar parmantig komt overgevlogen

en heel wat jonkies met open mond achter zich laat. Om de gevarieerdheid van deze streek compleet te maken, sluiten we de dag af met het bezoek aan een oude zandgroeve bij Vance. Alsof we nog niet genoeg gehad hebben, worden we verrast door een nest zandhagedissen, een boeket bruinrode wespenorchis en een zwerm 14-vlekieveheersbeestjes.

Op de kampplaats worden we opgewacht door in de rivier gekoelde pils en potten vol heerlijke linzenprut en groentestoemp. Na het eten opnieuw routinewerk: tussen het afschrobben van aangekoekte linzen en het aansteken van een vreugdevuur, gaan we met een avondlijke patrouille kijken naar de zwart-wit gestreepte nachtelijke rovers die overal rond de kampplaats gehuisvest zijn. Ik heb het over een kolonie dassen die dag na dag, op hun nachtelijke queesten naar voedsel, onbezorgd en op enkele armlengtes van de in stilte wachtende JNM-ers, hun wissels doorlopen. Zij die moe zijn, gaan slapen, zij die een vonk energie over hebben, gaan rond het hoog oplaaierende kampvuur zitten, maar allen, allen zijn we voldaan en gelukkig.

Nog eens: dit was geen verzinsel, geen ideaalbeeld van hoe alles had kunnen zijn, maar een realistische, lyrische flashback van hoe het echt was. Wilt u dat uw dochter- of zoonlief thuiskomt met soortgelijke verhalen? Schrijf haar/hem dan als de bliksem in op www.jnm.be/lidwoorden.

tekst en foto's: Tim Vandewiele

Waterballet op de tonen van Lady Gaga

Begin juli hing er een loden hitte over Roeselare. De meeste huizen leken vanwege de dicht geslagen gordijnen en luiken afgesloten burchten, waarvan de zuwetende en door de aanhoudende warmte loom geworden bewoners zich gedeisd hielden. Op straat vielen opvallend weinig wandelaars te bespeuren en in de voortuintjes verschenen de eerste dorre plekken in de gazons, terwijl de meest dorstige perkplantjes troosteloos hun kopje lieten bengelen.

Wat kan je op een zwoele zomeravond dan beter doen dan een rustig plekje uit te zoeken aan de vijverkant en zich behaaglijk neer te vleien in een zachte tuinzetel met een stevig boek in de hand? In mijn geval was dat de vuistdikke roman *Zoete Mond* van de Nederlandse auteur Thomas Rosenboom, waarin zijn hoofdpersonage naar Fair Isle reist, een piepklein eilandje buiten de Schotse kust, een waar vogelparadijs. En terwijl de romanfiguur, in de hoop zijn familiale zorgen te vergeten, zich overgeeft aan lange natuurwandelingen en er in slaagt een familie van papegaaiduikers van op anderhalve meter te observeren, werd ik uit mijn lectuur opgeschrikt door een druk gesnater en gekwebbel. Ik herkende onmiddellijk het vrolijke geluid van een familie staartmezen (*aegithalos caudatus*). Ik hield mij doodstil, de blik gericht op de waterrand voor mij. Enkele ogenblikken later bood zich al de eerste staartmees aan, hunkerend naar een verfrissend bad. Als een versteende sfinx bleef ik zitten en durfde nog nauwelijks adem te halen. De inspanning werd ruimschoots beloond. Steeds weer kwamen ze aan en af vliegen; op een bepaald moment zaten zeven familieleden langs de waterboord naast elkaar. Uit naburige struiken klonken de kreetjes van nog vele anderen, maar uit angst dat ze allen op de vlucht zouden slaan, waagde ik het niet het hoofd naar het omringende groen te richten.

Staartmezen zijn lichtgewicht. Ze wisten zich zelfs moeiteloos staande te houden op de frêle drijvende blaadjes van de kikkerbeet. Eén voor één namen ze een kortstondig bad en maakten zich dan uit de voeten om zich, beschermd door een dicht bladerdak, in een knotwilg of in de overhangende stermagnolia verder te verschonen. Het zijn tevens eerder schuwe vogeltjes, zeer herkenbaar, maar meestal slagen ze er in hun nestplaats goed verborgen te houden. In tegenstelling tot wat hun naam laat vermoeden behoren zij niet tot de familie van de mezen. Zo zijn zij geen holenbroeders, maar zij bouwen een ovaal- tot kogelvormig nest dat aan de binnenkant bekleed is met veertjes (hiervoor alleen al zijn meer dan 2.000 vliegtochten nodig!) en de buitenkant bestaat uit korstmossen. In Nederland werd of wordt de staartmees plaatselijk ook pijlstaartje, doodshoofdje, langstaartje of zelfs ossenkneu en ijsbeer genoemd.

Nooit zag ik staartmezen van zo nabij. Het hele tafereel speelde zich, precies zoals in Roosenbooms roman, af op anderhalve meter van mijn zitplaats. Tussen het wassen door pikten ze vliegensvlug nog een vliegje of een schaatsenrijder mee. Na een goede vijf minuten was de badscène voorbij en trok het levendige gezelschap verder.

Maar het vreemdste schouwspel moest nog komen. Daar zorgden twee groene kikkers (*rana esculenta*) voor. Even na het vertrek van de staartmezen lieten zij een kort inleidend gekwaak horen en sprongen vervolgens tegen elkaar op, dan om beurten op elkaars rug om er dan door de onderste weer afgegooid te worden, daarna gewoon haasje over. De stilte van de hete zomeravond werd ondertussen bruusk doorbroken door dreunende basklanken uit een naburige tuin. De dochter des huizes was net achttien geworden en dat moest blijkbaar gevierd worden met een luidruchtig tuinfeest, dat tot diep in de nacht zou duren. Tegelijk speelde zich een komisch en onverwacht gebeuren voor mijn ogen af: de kikkers sprongen op de tonen van Lady Gaga in het rond, elkaar steeds weer aantrekkend en afstotend. Ik stelde mij voor dat de fuisende jongeren achter de beukenhaag, geheel onbewust van het nabije waterballet, een identieke en wie weet even bronstige dans aan het beoefenen waren. Zou deze vergelijking geen origineel ideeetje kunnen vormen voor een volgende videoclip van Lady Gaga? In haar streven altijd weer extravagant uit de hoek te komen zou zij beslist tot in het oneindige inspiratie kunnen opdoen bij moeder natuur, succes gegarandeerd.

Johan Strobbe

18/5 Roeselare
spotvogel

Piet Desmet

23/5 Roeselare
grauwe vliegenvanger in de tuin

Chris en Piet

24/5 Roeselare
boomvalk met 6 alarmerende boerenzwaluwen

Piet Desmet

5/6 Roeselare
bosrietzanger in ruigte tussen bewoning

Piet Desmet

21/6 Roeselare
koppel grauwe vliegenvanger met nestjongen

Piet Desmet

24/6 Roeselare
boomvalk

Piet Desmet

29/7 Beveren
blauwe keizerlibel zet eieren af in tuinvijver

Lieve Vandevyver

10/8 Roeselare
2 scholeksters

Johan Strobbe

11/8 Roeselare
oeverloper trek s'avonds

Piet Desmet

17/8 Houthulst
2 regenwulpen

Koen Maes

17/8 Roeselare
draaihals in tuin

Lieve Amery

18/8 Roeselare
spotvogel voert pas uitgevlogen jongen

Piet Desmet

21/8 Houthulst
slaapvlucht van 50 à 60 boerenzwaluwen

Koen Maes

Personalia

We delen in het geluk van Sietje Verhaeghe (dochter van bestuurslid Cien) en Johan Vercruyce bij de geboorte van hun zoontje **Lode** op 24 juli.

Op 7 juni overleed **Jan Demees**, echtgenoot van Hilda Vergote. Jan was medestichter en oud-secretaris van Wielewaal Mandelstreke. We betuigen Hilda en familie onze innige deelneming.

Colofon

Bestuur Mandelstreke:

voorzitter: Piet Desmet - 051 225 852 - natuur.mandelstreke@gmail.com
ondervoorzitter: Wim Marichal - 0476 307 762 - wim.marichal@telenet.be
secretaris: Philippe Deprez - 050 347 824 - philippe.deprez@telenet.be
penningmeester: Johan Plouvier - 051 226 678 - johan.plouvier@gmail.com
redacteur: Koen Maes - 051 727 001 - koenmaes@hotmail.com
materiaalman: Willy De Ruyter - 051 697 796 - willy.de.ruyter@telenet.be
communicatie: Peter Hantson - 051 203 063 - peter.hantson@arteveldhs.be
bestuursleden:
Brigitte Crombez - brigittecrombez@gmail.com
Cien De Roo - 051 502 346 - barth.verhaeghe@telenet.be
Johan Hanssens - 051 309 199 - johanhanssens@fulladsl.be
Koen Vandepitte - 051 727 257 - vandepitte.koen@skynet.be
Ria Wyffels - 050 211 392 - riawyffels@yahoo.com

steenuilwerkgroep: Ludo Momerency - 051 225 280 - ludo.momerency@telenet.be
conservator De Kleiputten: Piet Desmet
webmaster: Philippe Deprez
lay-out: Johan D'haenen - 0485 953 435 - johan.dhaenen@howest.be

Bestuur kern De Reiger:

voorzitter: Jean-Pierre Vandamme - 051 771 213 - jeanpierre vandamme@skynet.be
secretaris: Mathieu Foré - 051 770 061 - mathieu.fore@lin.vlaanderen.be
bestuursleden:
Filip Cardoen - 051 770 159 - info@filipcardoen.be
Bart Debaes - 051 229 088 - bdebaes@yahoo.com
Peter Goossens - 051 249 448
Peter Donck - 0497 450 811 - peterdonck@telenet.be

Bankrekening van Natuurpunt Mandelstreke:
979-9627307-62 p/a Klokkeputstraat 93, 8800 Roeselare
Website: www.natuurpunt.be/mandelstreke
Lidmaatschap van Natuurpunt voor het ganze gezin = €24 (tijdschriften DWW 4x en Natuurblad 4x) op rekening 230-0044233-21 van Natuurpunt vzw - Coxiestraat 11, 2800 Mechelen
Extra tijdschriften:
Natuur.focus (4x) en Natuur.oriolus (4x) = elk €8,5 of samen €14,5
Leden van andere Natuurpuntafdelingen kunnen "Door Weer en Wind" ontvangen door storting van €5 op **979-9627307-62**

Nestkasten: kleine holenbroeders voor €9 (zelfbouwpakket €5)
vleermuizenkast voor €12,50
mussenhotel voor €20

Voedertafels: vrijstaand/hangend voor €15
muurmodel voor €8

De vermelde bedragen zijn ledenprijzen
Info: Ludo Momerency - 051 225 280 - ludo.momerency@telenet.be

VogelOpvangCentrum

Bulskampveld 8, 8730 Beernem - 050/790 959

Giften voor Mandelboek

(vanaf €30 met fiscaal attest):
rechtstreeks te storten op rekening **293-0212075-88** van Natuurpunt Beheer vzw, met vermelding "Reservatenfonds 3576, Mandelstreke".

Giften voor Vogelwerkgroep Mandelstreke

(vanaf €30 met fiscaal attest):
rechtstreeks te storten op rekening **230-0524745-92** van Natuurpunt Studie vzw, met vermelding "VWG Mandelstreke - project 2423".

Werken mee aan dit nummer:

Pieter Becue, Philippe Deprez, Piet Desmet, Johan D'haenen, Rita Gesquiere, Peter Hantson, Koen Maes, Eckhart Kujken, Wim Marichal, Johan Plouvier, Johan Strobbe, Jacques Vanderhaeghe, Tim Vandewiele, Christine Verscheure, Katrien Werbrouck, Ria Wyffels

Foto's cover:

boven: Huiszwaluwjong (Piet Desmet) - onder: Uitstap naar Dèvres (Peter Hantson)

De teksten voor het volgende nummer graag binnen bij de redactie tegen 1 november 2010

Dit tijdschrift is gedrukt op gerecycleerd papier

ARGENTA

uw appeltje voor de dorst

Spaarbank
Verzekeringen
Leningen
Beleggingen

KANTOOR BABYLON - CBFA 26672

Westlaan 145, 8800 Roeselare, 051 25 10 10

MARIANNE DEPRAETERE - CBFA 48078

Beversesteenweg 363, 8800 Roeselare, 051 20 50 94

LIEVEN MESSEYNE - CBFA 27155

Leenbosstraat 16, 8830 Gits, 051 20 10 86

Ieperstraat 768, 8830 Hooglede, 051 24 45 52

KANTOOR VANHAECKE - CBFA 61160

Rumbeeksestweg 464, 8800 Rumbeke, 051 24 46 53

RUDI VERHOEST - CBFA 46891

Noordlaan 9, 8800 Roeselare, 051 24 01 30

ARGENTA SPAARBANK NV - CBFA 27316

Meiboomlaan 5-7-9, 8800 Roeselare, 051 24 28 27

*Altijd
een groen
streepje
voor ...*

Grafisch ontwerp
Filip CARDOEN

Filipcardoen.be

**Rouwcentrum
WERBROUCK**

**Bruanestraat 27
8800 Roeselare**

☎ 051 25 16 35

www.rouwcentrumwerbrouck.be

**Parketvloeren
Desimpelaere**

Fabrikant van massief parket

ZWAAIKOMSTRAAT 27

8800 ROESELARE

TEL: 051 20 09 64

FAX: 051 22 98 73

TUINAANLEG - TUINONDERHOUD

HUBERT DAVIDTS
T U I N A R C H I T E C T

Beversesteenweg 369 - 8800 Roeselare
tel. : 051 69 00 30 - fax: 051 69 00 31
info@davidtshubert.be - BE 442 678 603

TULIKIVI

100%
ecologisch
verwarmen

slechts 2 u.
stoken voor
24 u. warmte

 BROUCKE

Kachel & SpeksteenCenter

Diksmuide - Roeselarestraat 92

Tielt - Markt 8 - Oostduinkerke - Leopold II laan 28

www.broucke.be - 051/50 00 87

De nr. 1
in W.-VI.
in

pellet
speksteen
& hout
kachels

Dé specialist in fotovoltaïsche installaties

solar invest

UW ENERGIE VOOR DE TOEKOMST

- ◆ Wij verstrekken deskundig advies
- ◆ Wij bezorgen u een op maat gemaakte offerte
- ◆ Wij staan garant voor een professionele installatie
- ◆ Wij verzorgen voor u de subsidieaanvragen

Groene Herderstraat 39a • 8800 Roeselare • Tel 051 / 33 69 10 • info@solarinvest.be • www.solarinvest.be

KITE OPTICS

SWAROVSKI
OPTIK

Euromex

SIGHTS OF
NATURE

Pieter De Conincklaan 108
8200 St-Andries, Brugge
050 31 50 01
www.deputter.com

Leica

Binnex

ZEISS

Verrekijkers • Telescopen • Microscopen • Accessoires